

INSPREEKNOTITIE COMMISSIE ALGEMENE ZAKEN 5 juli 2018

Agendapunten 16 en 17

(20180704)

Geachte raadsleden,

In het kort wil ik u meenemen in een aantal zaken over het namenmonument dat Stichting De Groene Plantage, namens velen in de Plantage Weesperbuurt, zeer verontrust.

De manier waarop het college de locatie voor het namenmonument heeft bepaald is uiterst twijfelachtig. De vorige burgemeester heeft – anders dan de raad in november 2015 had besloten – kort daarop onder anderen de criteria voor de locatiekeuze zodanig aangepast dat de in eerste instantie afgevalen locatie langs de Weesperstraat alsnog als voorkeurslocatie uit de bus is gekomen. Vervolgens houdt het college vast aan een door het Auschwitzcomité voorgesteld ontwerp dat niet voldoet aan de door de raad dwingend voorgeschreven voorwaarden. Het college stelt nu dat die randvoorwaarden door de raad nooit zijn opgenomen als eis. Onze advocaat heeft het tegendeel aangetoond in een brief aan het college; deze brief is aan u ter kennisneming gezonden.

Onze tweede zorg betreft de kwestie van de particuliere aard van het initiatief voor een namenmonument. Het Auschwitzcomité heeft weliswaar het initiatief genomen, maar het is niet juist te volharden dat het realiseren van een groot monument in de openbare ruimte op gemeentegrond, en dat vrijwel geheel uit publieke middelen wordt gefinancierd, een particuliere actie is. Ook hierover heeft u een notitie van onze aanbestedingsadvocaat ontvangen.

Deze twee zorgen voeden samen een derde zorg, namelijk dat het college in zijn huidige voordracht voor deze vergadering het besluit van de raad over de randvoorwaarden voor het ontwerp duidelijk anders weergeeft dan toen deze in 2016 door de raad zijn geformuleerd. Los van de vraag of men voor of tegen de gekozen locatie en het ontwerp is, zaagt het college hiermee aan de poten van de democratie. En dat terwijl er nog een bezwaarprocedure loopt waarvan de uitkomst blijkbaar niet relevant wordt geacht.

Dat is laakbaar, want u bent afhankelijk van goede en betrouwbare informatie. Onder de dreiging van onbespreekbaarheid van de gevoelige materie loopt u het risico akkoord te gaan met een gang van zaken die niet in een democratische besluitvorming thuishoort. Daarom dringen wij erop aan dat u beide voordrachten van het college aanhoudt om zo ruimte te scheppen voor een nadere bezinning.

Ethisch gezien is het juist om een namenmonument op te richten ter herdenking van de Amsterdamse slachtoffers van de Holocaust. Het is echter ook ethisch juist om bij de totstandkoming van zo'n monument de juiste procedures die in wet- en regelgeving zijn vastgelegd te volgen. Het kan niet zo zijn dat een ethische kwestie, zoals de oprichting van een namenmonument, het overtreden van wet- en regelgeving door de overheid rechtvaardigt – hoe rechtvaardig het initiatief van het Auschwitzcomité op zich ook is – een initiatief dat wij volledig steunen, maar niet op deze ongelukkige plaats en met dit ontwerp.

Dank u voor uw aandacht.

Peter J. van Donselaar
Voorzitter Stichting De Groene Plantage